

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № УК - 1

София, 14.02.2006 г.

Указание

относно някои особености по съставянето на първичните счетоводни документи по реда на Закона за счетоводството, Данъчно – осигурителния процесуален кодекс и материалните данъчни закони през 2006 г.

Настоящото указание се издава предвид правомощията на министъра на финансите, определени по реда на чл.10, ал.5 от Закона за Националната агенция за приходите, да дава задължителни указания на органите на НАП за единното прилагане на данъчното законодателство и чл.5б, ал.1 от Закона за счетоводството (ЗСч), да предприема мерки за развитието и усъвършенстването на счетоводството.

Целта на указанието е да поясни механизма за съставянето на първичните счетоводни документи от 1.01.2006 г. при едновременното действие на разпоредбите на Закона за счетоводството (ЗСч), Данъчно – осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) и материалните данъчни закони. Изискванията на указанието са приложими за всички предприятия и лица в страната, които изготвят първични счетоводни документи, съгласно чл.7, ал.1 от ЗСч.

В основата на настоящото указание е заключението на Върховния административен съд, развито в Тълкувателно решение № 5 от 14.07.2004 г. Основната концепция на последното е, че липсата на някой от минималните задължителни реквизити на първичния счетоводен документ, не прави сама по себе си документа недействителен за целите на националното счетоводно и данъчно законодателство. Следва да се има предвид, че конкретно решение по отношение валидността и надеждността на първичния счетоводен документ, при липсата на някой от задължителните реквизити, може да се вземе едва след задълбочено изследване на конкретната фактическа обстановка, при задължително съобразяване с принципите за предимство на съдържанието пред формата, вярно и честно представяне и документална обоснованост.

Във връзка с извършените нормативни промени в националното законодателство за 2006 г., е необходимо да се има предвид и следното:

1. За ДЗЛ, регистрирани по Закона за данъка върху добавената стойност (ЗДДС)

Хипотезите, при които в данъчните документи в раздела на данните за доставчика, са посочени неговия “БУЛСТАТ” и “номер от НДР”, изцяло покриват изискванията за идентификация на ДЗЛ по ДОПК и за посочване на идентификационния номер по смисъла на Правилника за прилагане на Закона за данъка върху добавената стойност (ППЗДДС). Разполагайки с посочената информация, получателите по доставките имат цялата налична информация, за да могат да попълнят коректно дневника за покупките и по-конкретно полето “идентификационен номер на контрагента (доставчика)”. При отразяване на издадените данъчни документи в дневника за покупките в полето „идентификационен номер

на контрагента (доставчик)” следва да бъде вписан неговият БУЛСТАТ или ЕГН за физическите лица-доставчици, които не са вписани в регистъра БУЛСТАТ.

Доставчикът по съответната транзакция не следва да попълва реквизита “БУЛСТАТ” в полето на получателя. Напълно достатъчно е в реквизита “номер от НДР” да се впише идентификационният номер по ППЗДДС на контрагента, който е неговият БУЛСТАТ, респективно ЕГН. В случай, че ДЗЛ – доставчик, попълни и полето “БУЛСТАТ” и полето “номер от НДР” по отношение на контрагента си, независимо, че не е задължено, това не прави документа некоректен или неправилен съгласно приложимото национално право. Също така, ако ДЗЛ–доставчик, посочи идентификационния номер по ППЗДДС на контрагента само в полето “БУЛСТАТ”, то последното не следва да се счита за неприлагане на счетоводното и данъчно законодателство. При отразяване на издадените данъчни документи в дневника за продажби, в полето „идентификационен номер на контрагента (получател)” следва да бъде вписан неговия БУЛСТАТ или ЕГН за физическите лица – получатели, които не са вписани в регистъра БУЛСТАТ.

Следва да се има предвид, че за целите на ЗДДС и ППЗДДС, независимо от регламента на чл.84, ал.1 от ДОПК, и доставчиците и получателите, вписани в регистър БУЛСТАТ (в т.ч. и ЕТ) се идентифицират в данъчните документи само с техния БУЛСТАТ, съгласно изискванията на § 1, буква “а” от Допълнителната разпоредба на ППЗДДС.

Новите бланки на данъчните документи на регистрираните по ЗДДС лица следва да съдържат вместо полетата “БУЛСТАТ” и “номер от НДР”, полето “Идентификационен номер” по смисъла на ППЗДДС, като по отношение на доставчика, то следва да е трайно вписано при отпечатването, съгласно чл.86, ал.1, т.3 от ППЗДДС, в сила от 27.01.2006 г.

2. За ДЗЛ, нерегистрирани по ЗДДС

ДЗЛ, които не са регистрирани по ЗДДС, следва да посочват единствено и само идентификацията си по ДОПК и тази на контрагента си на реда “номер от НДР”, без да е необходимо да попълват реквизита “БУЛСТАТ”.

За ДЗЛ, нерегистрирани по ЗДДС, новите първични счетоводни документи следва да съдържат идентификацията, по смисъла на чл.84 от ДОПК на издателя и получателя по конкретната транзакция, предмет на документирането.

Обръщаме Ви внимание, че независимо от разпоредбата на чл.84, ал.1 от ДОПК, за целите на идентифицирането на ЕТ при издаването на първичен счетоводен документ по реда на счетоводното и данъчно законодателство е достатъчно да бъде посочен само неговият БУЛСТАТ.

И двете посочени по-горе категории ДЗЛ не следва да унищожават наличните към 1.01.2006 г. първични счетоводни документи (данъчни документи), които съдържат трайно вписани при отпечатването полета “БУЛСТАТ” и “номер от НДР” на ДЗЛ – доставчик. Въпреки посоченото, ако ДЗЛ разполага с неизразходвани бланки на първични счетоводни документи, отпечатани съгласно изискванията на вече променената нормативна база, но не желае да ги използва в бъдещата си дейност, то неизползваните формуляри на първичните счетоводни документи следва да се съхраняват при ДЗЛ в срок от 3 години. Обръщаме внимание, че при подобна хипотеза се следва общият принцип на националното законодателство, а именно, че отпечатването на нови бланки на първични счетоводни документи (данъчни документи), не може да води до нарушаване на

номерацията на документите на предприятието. Номерата на първичните счетоводни документи са нарастващи без дублиране и пропуски и не зависят от вида на документа.

Съгласно конкретните нормативни разпоредбите и духа на счетоводното законодателство, ДОПК и материалните данъчни закони се приема, че един първичен счетоводен документ, съобразен с посочените нормативни актове и настоящите указания, покрива изцяло изискванията относно необходимото съдържание на първичните счетоводни документи (данъчните документи), съгласно счетоводното и данъчното законодателство за 2006 г.

Обръщаме внимание, че няма нормативно въведен срок за използване на наличните бланки на първични счетоводни документи към 31.12.2005 г., поради което този процес ще протече по естествен път – до тяхното изчерпване. За електронно издаваните първични счетоводни документи също няма въведен краен нормативен срок, но с оглед улесняване на данъчната практиката и стопанския оборот следва да се пристъпи към актуализиране на приложимия софтуер в съответствие с новите изисквания на националното законодателство.

Също така обръщаме внимание на обстоятелството, че реквизитът “адрес” на издателя и получателя е задължителен минимален реквизит, който следва задължително да се съдържа във всеки първичен счетоводен документ съгласно чл.7, ал.1, т.3 от ЗСч. Следва да се има предвид, че това изискване е приложимо към всички ДЗЛ, независимо дали са регистрирани по ЗДДС. Във връзка с направените нормативни изменения и с оглед облекчаването на данъчната практика и стопанския оборот, предвид необходимото време на ДЗЛ и данъчните органи за запознаване и усвояване на направените промени, е необходимо да се има предвид, че не по-късно от 1 април 2006 г. задължително в реквизита “адрес” следва да се посочва адреса за кореспонденция на издателя и получателя, определен в чл.28 от ДОПК.

Пламен Орешарски
Министър на финансите